

**STANDARDY OCHRONY DZIECI W PARAFII
Rzymskokatolickiej Przemienienia Pańskiego
w Łukowie**

Spis treści:

1. Preambuła
2. Wstęp
3. Objasnienie terminów
4. Standard 1: Postanowienia ogólne: STWORZENIE I ZACHOWANIE BEZPIECZNEGO ŚRODOWISKA W PARAFII
5. Standard 2: WERYFIKACJA, DELEGOWANIE I EDUKACJA KAPŁANÓW, OSÓB KONSEKROWANYCH I ŚWIECKICH PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI I Z OSOBAMI BEZBRONNYMI W PARAFII
 1. Obowiązki proboszcza
 2. Obowiązki duszpasterzy dzieci
6. Standard 3: ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU DZIECKA
7. Standard 4: zasady ustalania planu wsparcia OSOBOM SKRZYWDZONYM
8. Standard 5: SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OSKARŻONYMI O WYKORZYSTANIE SEKSUALNE I PRZEMOC
9. Standard 6: ZASADY CHRONIĄCE W OBSZARZE PARAFIALNYM
 1. Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim
 2. Zachowania niedozwolone wobec dzieci
 3. Zasady ochrony dotyczące wyjazdów
 4. Zasady ochrony dotyczące kontaktów przez media oraz udostępniania z Internetu
 5. Zasady chroniące dotyczące wszystkich, również dorosłych
10. Standard 7: EDUKACJA DZIECI ORAZ OSÓB BEZBRONNYCH W OCHRONIE SWOICH GRANIC
11. Standard 8: SZKOLENIE I STAŁE WSPARCIE DLA OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROFILAKTYKĄ
12. Standard 9: ZAPEWNIENIE JAKOŚCI I CIĄGŁOŚCI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PREWENCJI

Preambuła

Standardy ochrony dzieci w duszpasterstwie parafialnym – to dokument wewnętrzny parafii, zawierający zasady zapewniania dzieciom bezpieczeństwa i postępowania w przypadku zagrożenia krzywdzenia dzieci. Spisane w jednym miejscu zasady tworzenia w parafii bezpiecznego dla małoletnich uczniów środowiska, a także ustanowienie zrozumiałych i obowiązujących wszystkie osoby zaangażowane w duszpasterstwo parafialne procedur interwencji wewnętrznych i zewnętrznych, umożliwia szybkie reagowanie na zagrożenia bezpieczeństwa dzieci, a także pomaga w spełnianiu prawnych wymogów ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Standardy ochrony dzieci w duszpasterstwie parafialnym regulują te obszary funkcjonowania, które wiążą się z możliwością naruszenia praw dziecka: od bezpieczeństwa i wsparcia po interwencję w sytuacjach zagrażających jego życiu, zdrowiu i integralnemu rozwojowi.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników parafii i osób współpracujących oraz zaangażowanych w duszpasterstwo parafialne skierowane do dzieci jest działanie dla ich dobra – doczesnego i wiecznego. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.

Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia we wszelkich instytucjach, w których przebywają dzieci, standardów ich ochrony przed krzywdzeniem [ustawa z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606)]. Odpowiada on również wytycznym Kościoła katolickiego.

Wstęp

W oparciu o inicjatywy i dyskusje międzynarodowe, raporty z badań na temat sytuacji dzieci w Polsce oraz coraz wyraźniejsze zaniepokojenie opinii publicznej postulat opracowania ogólnopolskiej strategii ochrony dzieci przed przemocą w naszym kraju docierał do świadomości społecznej w latach 2016-2018 w kierunku opracowania i wdrożenia „Narodowej strategii walki z przemocą wobec dzieci”.

We wnioskach różnych środowisk podkreślano, że potrzebne są działania oparte na wiedzy, empatii, dobrej diagnozie i skoordynowanym zarządzaniu. Uznawano, że obok zagrożeń, na jakie narażone są dzieci i przed którymi należy je chronić, należy skoncentrować uwagę na szukaniu takich form wspierania i ochrony dzieci oraz reagowania na przemoc, które nie tylko będą zabezpieczały je przed dalszą przemocą, lecz także stworzą warunki do świadomego ich udziału w budowaniu bezpiecznych środowisk, czyli wyrzeczenia się wszelkiej przemocy wobec słabszych. Strategia, jaka wyłaniała się z dyskusji, zmierzała do usystematyzowania działań na rzecz dzieci, rozproszonych w licznych aktach prawnych, w spójny program działań realizowanych wszędzie tam, gdzie przebywają dzieci, gdzie się uczą, doskonalą swoje umiejętności artystyczne i sportowe, gdzie otrzymują pomoc w rozwoju duchowym i religijnym.

Aby ta strategia mogła się stać obowiązującym prawem w społeczeństwie, którego wrażliwość została stępiona podziałami uniemożliwiającymi wspólne i spójne działania, potrzeba było szoku spowodowanego śmiercią Kamila z Częstochowy. Jego gehenna działa się pośród niezdolności otoczenia do rozpoznania krzywdzenia i do adekwatnego reagowania na nie. To jego śmierć przyspieszyła niemal jednomyślnie przyjęcie jeszcze przed październikowymi wyborami do Sejmu rozwiązań zawartych w tzw. Ustawie Kamila. Ta ustawa zrodzona z odruchu solidarności ponad wszystkimi podziałami została bezzwłocznie przyjęta przez Kościół.

Odpowiedź pasterzy, osób duchownych i świeckich od wielu lat zaangażowanych w ochronę dzieci oraz osób bezbronnych przed przemocą sprawiła, że Kościół jako jedna z pierwszych instytucji postanowił przyjąć i wdrożyć w swoich placówkach standardy ochrony dzieci przed przemocą. To zaangażowanie nie jest przypadkowe. Przez nie Kościół realizuje misję powierzoną mu przez Pana, aby nie zginęło żadne z tych najmniejszych. W oparciu to tę ewangeliczną misję uznaje, że

dobro dziecka jest najważniejsze. Ludzie Kościoła przyjmują nie tylko ustawową, lecz przede wszystkim moralną odpowiedzialność za ochronę i promowanie dobra wszystkich dzieci oraz zobowiązują się dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić bezpieczne i przyjazne środowisko, w którym dzieci są szanowane i doceniane. Niedopuszczalne jest bowiem stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Wszyscy jesteśmy więc zobowiązani do uczenia się rozpoznawania tych, którzy potrzebują pomocy i wsparcia oraz bezzwłocznego podejmowania działań w przypadku podejrzeń lub ujawnienia okoliczności, które mogą wskazywać, że dziecku zagraża lub dzieje się krzywda. Kościół działa sprawnie i zgodnie z procedurami, aby zapewnić dzieciom skuteczną pomoc i wsparcie na jak najwcześniejszym etapie, przestrzegając praw dziecka wynikających z Konwencji o Prawach Dziecka. Powiedzenie: „Gdzie kończy się wiedza, zaczyna się przemoc” wyznacza cel standardów. Posiadając odpowiednią wiedzę i mając świadomość zagrożeń, Kościół może w odpowiedni sposób zapobiec krzywdzie i skutecznie ochronić przed nią dzieci oraz osoby bezbronne.

Objaśnienie terminów

Ileokroć w niniejszych Standardach ochrony dzieci jest mowa bez bliższego określenia o:

- proboszczu – należy przez to rozumieć proboszcza lub administratora parafii, rektora kościoła rektoralnego lub innego odpowiedzialnego za wspólnotę, gdzie jest organizowane duszpasterstwo, w którym uczestniczą dzieci lub osoby dorosłe bezbronne;
- parafii – należy przez to rozumieć parafię, wspólnotę kościoła rektoralnego lub inną wspólnotę, gdzie jest organizowane duszpasterstwo, w którym uczestniczą dzieci lub osoby dorosłe bezbronne;
- pracownikowi – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia w parafii;
- personelu kościelnym – należy przez to rozumieć osoby zatrudnione przez parafię na podstawie umowy, podwykonawstwa, dobrowolnie lub nieodpłatnie
- wolontariuszu – należy przez to rozumieć osobę, która na rzecz innych osób lub danej grupy społecznej, dobrowolnie i bezpłatnie świadczy pracę wykraczającą poza związki rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie
- organizatorze wyjazdu – należy przez to rozumieć podmiot uprawniony do organizacji wyjazdu dzieci – parafię, wspólnoty religijne, szkoły i placówki, przedsiębiorcy podlegający ustawie o usługach turystycznych, osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej
- partnerze współpracującym z parafią – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie parafii na mocy odrębnych przepisów (np. fotograf);
- dziecku – należy przez to rozumieć niepełnoletnie osoby objęte duszpasterstwem parafialnym;
- małoletnim – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia lub zawarcia małżeństwa;
- osobie dorosłej bezbronnej – należy przez to rozumieć zgodnie z art. 1 ust. 2 b) Vos Estis Lux Mundi – każda osoba znajdująca się w stanie niepełnosprawności, upośledzeniu fizycznym lub psychicznym albo pozbawiona wolności osobistej, która w rzeczywistości, nawet sporadycznie, ogranicza ich zdolność zrozumienia, chęci lub przeciwstawienia się przestępstwu w inny sposób;
- opiekunie dziecka – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka i stanowieniu o dziecku, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;
- przedstawicieli ustawowym – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
- zgodzie rodzica małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny i opiekuńczy;
- czynnikach ryzyka krzywdzenia dziecka – należy przez to rozumieć wybrane informacje nt. warunków, sytuacji, sposobu funkcjonowania rodziny sprzyjające krzywdzeniu dziecka w rodzinie. Czynniki ryzyka zwiększają prawdopodobieństwo, że dziecko doświadczy intencjonalnego lub nieintencjonalnego krzywdzenia, nieodpowiednich dla niego oddziaływań, które mogą spowodować zaburzenia w przebiegu jego rozwoju;
- krzywdzeniu dziecka – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika parafii lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
- Krzywdzeniem jest:
- przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową,
- przemoc emocjonalna – to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem, a osobą dorosłą. Zaliczamy do niej m. in.: powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem, pracownikami parafii a dzieckiem,
- przemoc seksualna – to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie potrafi ono w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z

przemocą seksualną mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Przez wykorzystywanie seksualne rozumiane jest również narażenie dziecka na odbiór treści erotycznych, na które dziecko nie jest gotowe,

- przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
- zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju – potrzeb związanych z odżywianiem, ubiorem, schronieniem, higieną, opieką medyczną, kształceniem czy sferą psychiczną dziecka;
- przemoc duchowa – odwoływanie się do przekonań religijnych i wiary osoby w celu wyrządzenia jej szkody. Może mieć negatywny wpływ na duchowość osoby poszkodowanej, zwłaszcza gdy dopuszcza się jej osoba posiadająca duchowy autorytet i zaufanie w Kościele;
- zespole do spraw prewencji – należy przez to rozumieć zespół powołany przez proboszcza w celu troski o ochronę dzieci w ramach duszpasterstwa parafialnego. W skład zespołu wchodzi odpowiednio: proboszcz, tzw. osoba zaufana i inne osoby wyznaczone przez proboszcza;
- interwencji – należy przez to rozumieć proces mający na celu doprowadzenie do zmiany sytuacji dziecka, tj. zatrzymywanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa dziecka poprzez szybką i skuteczną reakcję;
- Standardach ochrony dzieci – należy przez to rozumieć zbiór zasad funkcjonujących w parafii, które stawiają ochronę dziecka w centrum działań i wartości parafii;
- osobie odpowiedzialnej za Standardy ochrony małoletnich – należy przez to rozumieć proboszcza albo inną osobę wyznaczoną przez niego do sprawowania nadzoru nad realizacją Standardów ochrony dzieci;
- osobie zaufanej – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez proboszcza odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy;
- danych osobowych dziecka – należy przez to rozumieć każdą informację umożliwiającą identyfikację dziecka;
- osobie odpowiedzialnej za Internet – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez proboszcza, której zadaniem jest nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie parafii oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie;
- cyberprzemocy – należy przez to rozumieć wszelką przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, chatów, stron internetowych, mediów społecznościowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Może mieć formę wulgarnych wiadomości, obraźliwych komentarzy (hejt, trolling), rozpowszechniania zdjęć ukazujących dziecko w niekorzystnym świetle, zastraszania, śledzenia (cyberstalking), ujawniania tajemnic (outing) itp.;
- przestępstwie kanonicznym wykorzystywania seksualnego – należy przez to rozumieć kanoniczne przestępstwa wykorzystywania seksualnego popełniane przez duchownych lub osoby konsekrowane, którymi są: zmuszanie kogoś, za pomocą przemocy, groźby lub nadużycia władzy, do wykonywania lub poddawania się czynnościom seksualnym; wykonywanie czynności seksualnych z dzieckiem lub osobą bezbronną; produkcję, wystawianie, posiadanie lub dystrybucję, w tym drogą elektroniczną, pornografii z udziałem dzieci, a także werbowanie lub nakłanianie dziecka lub osoby bezbronnej do udziału w tworzeniu pornografii popełnione przez duchownych lub osoby zakonne, o których mowa w artykule 1 §1 a) Vos Estis Lux Mundi;
- przestępstwach przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (art. 197-205 k.k.) – należy przez to rozumieć zgwałcenie (art. 197), wykorzystanie seksualne osoby bezradnej lub niepełnoletniej (art. 198), seksualne wykorzystanie zależności (art. 199), seksualne wykorzystanie dziecka (art. 200), uwodzenie dziecka poniżej lat 15 z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej (art. 200a), propagowanie pedofilii (art. 200b), kazirodztwo (art. 201), pornografia (art. 202), zmuszanie do prostytucji (art. 203), czerpanie zysku z cudzego nierządu (art. 204);
- Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – należy przez to rozumieć rejestr obywateli polskich, którzy dopuścili się przestępstwa z pobudek seksualnych. Składa się z Rejestru publicznego i Rejestru z dostępem ograniczonym. <https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/rejestr-sprawcow-przestepstw-na-tle-seksualnym/>

STANDARD 1

Postanowienia ogólne: STWORZENIE I ZACHOWANIE BEZPIECZNEGO ŚRODOWISKA W PARAFII

W parafii Rzymskokatolickiej Przemienienia Pańskiego w Łukowie został opracowany i wprowadzony w życie wewnętrzny dokument, w którym zawarta jest polityka ochrony przebywających tam dzieci i osób dorosłych zgodnie z obowiązującymi standardami wyznaczonymi zarówno przez dokumenty państwowe (Ustawę o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz innych ustaw z dn. 28 lipca 2023 r. – tzw. „Ustawa Kamilka”), jak i wskazania wynikające z wytycznych Kościoła katolickiego w Polsce.

1. W przygotowaniu wewnętrznego dokumentu uczestniczą zaangażowani świeccy, a także dzieci.
2. W parafii działa Zespół ds. Prewencji oraz wyznaczona jest tzw. osoba zaufana.
3. Polityka ochrony dotyczy szczegółowych zasad bezpieczeństwa i sposobów ochrony przebywających tam dzieci i bezbronych dorosłych, czyli:
 - rekrutacji personelu i osób zaangażowanych duszpastersko w parafii;
 - bezpiecznych relacji pomiędzy dorosłymi zatrudnionymi i pomagającymi duszpastersko w parafii a dziećmi i bezbronnymi dorosłymi;

- bezpiecznych relacji pomiędzy rówieśnikami;
- bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych;
- 4. zasady ochrony wizerunku i danych osobowych;
- 5. sposobu reagowania w parafii na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej czy seksualnej i zasad prowadzenia rejestru interwencji (Załącznik 3);
- 6. pomocy osobom pokrzywdzonym.
- 7. Standardy ochrony są dostępne w parafii i podane do publicznej wiadomości (na stronie internetowej oraz ich skrót jest wywieszony w gablocie parafialnej).

STANDARD 2

WERYFIKACJA, DELEGOWANIE I EDUKACJA KAPŁANÓW, OSÓB KONSEKROWANYCH I ŚWIECKICH PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI I Z OSOBAMI BEZBRONNYMI W PARAFII

1. Obowiązki proboszcza

- 1) Do obowiązków proboszcza należy wdrażanie w życie standardów ochrony przed przemocą.
- 2) Za niezastosowanie się do standardów odpowiedzialność personalnie ponosi proboszcz, również wobec prawa.
- 3) O każdej osobie zaangażowanej w parafii i mającej kontakt z dziećmi w obszarze związanym z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad dziećmi proboszcz uzyskuje dane z Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym (<https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/rejestr-sprawcow-przepływow-na-tle-seksualnym/>). Nawet w przypadku osób mających krótkotrwały kontakt z dziećmi na terenie parafii uzyskanie takiej informacji jest zalecane, chociaż nie stanowi to obowiązku prawnego. W takim przypadku należy jednak najpierw uzyskać zgodę osoby objętej takim sprawdzeniem.
- 4) Dodatkowo, przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności (np. wolontariackiej) związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi proboszcz ma obowiązek uzyskania od tej osoby informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdz. XIX k.k. (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV k.k. (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości) oraz w zakresie art. 189a k.k. (handel ludźmi), art. 207 k.k. (znęcanie się nad osobą najbliższą lub pozostającą w stosunku zależności) oraz przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
- 5) W przypadku osób zaangażowanych w parafii w duszpasterstwo dzieci i zamieszkałych w ciągu ostatnich 20 lat w krajach innych niż Rzeczpospolita Polska proboszcz przyjmuje od nich oświadczenie (załącznik nr 1) wraz z odpowiednimi dokumentami.
- 6) Jeśli parafia zatrudnia firmy z zewnątrz lub udostępnia im pomieszczenia, a pracownicy będą mieli kontakt z dziećmi, właściciel firmy musi przedstawić proboszczowi oświadczenie o sprawdzeniu swoich pracowników w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym.
- 7) Proboszcz parafii powołuje osobę zaufaną oraz Zespół ds. Prewencji (należy do niego również tzw. osoba zaufana). Wskazane jest, aby były to cieszące się zaufaniem osoby świeckie odpowiednio przeszkolone i kompetentne. Pomagają proboszczowi we wprowadzeniu standardów oraz uczestniczą w szkoleniach zgodnie z zasadami wskazanymi przez diecezję.
- 8) Osoba zaufana przyjmuje zgłoszenia o przemocy oraz dotyczące nierespektowania standardów. Wszystkie zgłoszenia przekazuje proboszczowi, za wyjątkiem dotyczących jego osoby – te zgłoszenia przekazuje Delegatowi Biskupa ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży. Obowiązuje ją zasada poufności (Załącznik 4).
- 9) Osobą odpowiedzialną bezpośrednio za interwencję w przypadku zaistnienia przemocy jest proboszcz.
- 10) Wszelka działalność dotycząca ochrony oraz interwencji i pomocy musi być dokumentowana. Wpisów w rejestrze zdarzeń dokonują osoby bezpośrednio zaangażowane w daną aktywność, ale za bezpieczne przechowywanie notatek odpowiedzialny jest proboszcz. Rejestr (Załącznik 3) prowadzi się zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych.

b. Obowiązki duszpasterzy dzieci

Duszpasterze dzieci powinni:

- 1) Czuwać nad własną dojrzałością emocjonalną, psychiczną, duchową.
- 2) Starać się o dobór żywo wierzących, rzetelnych, zweryfikowanych i odpowiednio przeszkolonych osób do pełnienia funkcji animatorów, wychowawców itd.
- 3) Wspierać dzieci w ich rozwoju ku dojrzałości.
- 4) Dbać o respektowanie zasad kultury (wobec dzieci i między nimi).
- 5) Czuwać nad równym traktowaniem wszystkich dzieci, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb i osobistych uwarunkowań.
- 6) Dbać o przestrzeganie prawa do nienaruszalności cielesnej i prywatności.
- 7) Organizować działania duszpasterskie w miejscach bezpiecznych.
- 8) Utrzymywać możliwie żywy i transparentny kontakt z rodzicami dzieci.
- 9) Dbać o przestrzeganie zasad szacunku dla każdej osoby, komunikacji, cudzej własności, prywatności i ochrony wizerunku oraz danych osobowych dzieci

STANDARD 3

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka

1. W przypadkach przemocy fizycznej bądź seksualnej, gdy sprawcą jest osoba dorosła lub dziecko, należy zgłosić ten fakt zgodnie z prawem do organów ścigania lub/ oraz do delegata właściwej instytucji kościelnej.
2. Gdy sprawa dotyczy niewłaściwego zachowania osób świeckich zatrudnionych w parafii bądź wolontariuszy, sprawę należy zbadać i podjąć adekwatne kroki w zależności od tego, czego dotyczyło to zachowanie. Każdorazowo należy podjąć z tą osobą rozmowę i jeśli zajdzie taka potrzeba, to okresowo lub stale wycofać ją z pracy duszpasterskiej.
3. Jeśli sprawa dotyczy niewłaściwych zachowań dzieci wobec siebie nawzajem, należy niezwłocznie zawiadomić rodziców dzieci i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.
4. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń (osoba zaufana) współpracuje z proboszczem i delegatem diecezjalnym i/lub zakonnym.
5. Jeśli zgłoszenie dotyczy oskarżenia duchownych lub świeckich zaangażowanych w duszpasterstwo parafialne o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia należy natychmiast powiadomić o tym Biskupa Diecezjalnego lub Delegata Biskupa ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży.
6. Każda informacja o niewłaściwym zachowaniu powinna być traktowana poważnie, gdyż jest działaniem prewencyjnym.
7. Jeśli jakkolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę duszpasterską w parafii dowie się od dziecka, że doświadcza ono przemocy, automatycznie ma obowiązek zastosowania się do art. 304 KPK mówiącego o tym, że każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję.
8. Wykaz telefonów, adresów instytucji świadczących wsparcie ofiarom przemocy:
 - Ośrodek Pomocy Społecznej
 - Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Siedlcach, ul. Budowlana 1, 08-110 Siedlce; tel.: 500 566 881; e-mail: siedlce.oppp@caritas.pl
 - Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Garwolinie; ul. Mazowiecka 22, 08-400 Garwolin; tel.: 500 566 876; e-mail: garwolin.oppp@caritas.pl
 - Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Łukowie; ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 45, 21-400 Łuków; tel.: 500 566 924; e-mail: lukow.oppp@caritas.pl
 - Ośrodek Interwencji Kryzysowej Caritas Diecezji Siedleckiej, 21-200 Parczew, Kościelna 53, tel. 83 354 21 27; e-mail: jantoniuk@caritas.pl
 - Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach, ul. Sienkiewicza 32; tel. 605 031 412; 25 794 30 10; e-mail: oik@mopr.siedlce.pl
 - Punkt Interwencji Kryzysowej przy Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” 800-12-00-02; e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info
 - Ogólnokrajowa Linia Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900 przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
 - Bezpłatne porady prawne dla ofiar wykorzystania seksualnego w Kościele – e-mail: konsultacjeanoniczne@fsj.org.pl

STANDARD 4

zasady ustalania planu wsparcia OSOBOM SKRZYWDZONYM

1. Każda osoba, która mówi o doświadczanej przez siebie krzywdzie, winna zostać przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana.
2. Osoba skrzywdzona powinna otrzymać informację o możliwych formach pomocy, z której może skorzystać na terenie parafii lub poza nią.
3. W sytuacji, gdy osoba wskazana jako sprawca jest kapłanem lub inną osobą zaangażowaną w parafii, należy jak najszybciej zapewnić bezpieczeństwo osobie skrzywdzonej (np. przez niedopuszczanie do niej osoby wskazanej lub podejrzanej o krzywdę). Następnie należy jej udzielić pomocy, jakiej potrzebuje. Osoby poszkodowane nie powinny być obarczane kosztami udzielanej im pomocy.
4. Troska duszpasterska wobec osoby skrzywdzonej i jej bliskich polega przede wszystkim na życzliwym wysłuchaniu i pomocy w odbudowaniu jej więzi z Bogiem i zaufania do Kościoła. Organizowana jest w porozumieniu z diecezjalnym duszpasterzem ds. pomocy duchowej osobom skrzywdzonym.
5. Jeśli osoba skrzywdzona należała do jakiejś grupy parafialnej, również inni uczestnicy tej grupy powinni otrzymać pomoc duszpasterską i ewentualnie psychologiczną.
6. Jeśli osobą skrzywdzoną jest dziecko, pomoc powinna otrzymać również jego rodzina.
7. Parafianie powinni być we właściwy sposób poinformowani o tym, co się wydarzyło oraz otrzymać stosowną pomoc. Należy przy tym zachować zasadę ochrony dobrego imienia osoby skrzywdzonej.
8. Jeśli zgłoszenie dotyczy innej krzywdy czy niewłaściwego zachowania, osoba zgłaszająca otrzymuje informację o podjętych w sprawie krokach.
9. Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności, ale osoby skrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.

STANDARD 5

SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OSKARŻONYMI O WYKORZYSTANIE SEKSUALNE I PRZEMOC

1. Do parafii mogą należeć osoby, które są oskarżone o różne przestępstwa bądź mają wyrok w zawieszeniu, lub też wróciły do środowiska po odbytych wyrokach. Nie powinny one pracować z dziećmi, natomiast powinny zostać objęte pomocą duszpasterską.
2. W sytuacji, gdy oskarżonym jest dziecko, należy współpracować z jego rodzicami lub opiekunami prawnymi w takim zakresie, w jakim jest to możliwe i potrzebne. Ich również dobrze jest otoczyć opieką duszpasterską.
3. W sytuacji, gdy osobą oskarżoną jest kapłan lub osoba konsekrowana, należy zastosować się do wskazań uzyskanych od biskupa miejsca lub przełożonych. Wobec takiej osoby powzięte zostają kroki przewidziane przez Wytyczne KEP.
4. Gdy osobą oskarżoną jest świecki pracownik lub wolontariusz parafialny, należy odsunąć taką osobę od podejmowanej pracy na czas wyjaśnienia sprawy lub do czasu decyzji prokuratury oraz objąć ją opieką duszpasterską.
5. W procesie wyjaśniania sprawy oraz w podawaniu informacji należy również zadbać o zachowanie ochrony dobrego imienia domniemanego sprawcy.
6. W przypadku zaistnienia fałszywego oskarżenia, jeśli zarzuty nie zostaną potwierdzone, a oskarżenie znane było osobom postronnym, należy przekazać im informację o niewinności oskarżonego w formie komunikatu biskupa miejsca lub delegata.

STANDARD 6

ZASADY CHRONIĄCE W OBSZARZE PARAFIALNYM

Dzieckiem jest osoba, która nie ukończyła 18. roku życia. Wszelkie oddziaływanie wychowawcze zawsze musi się dokonywać z poszanowaniem woli rodziców bądź prawnych opiekunów. Wprawdzie niemożliwe jest stworzenie wyczerpującej listy zachowań niepożądanych, ani też wskazanie precyzyjnych granic wszystkich zachowań, należy jednak kierować się poniższymi wskazówkami oraz roztropnością i wrażliwością ewangeliczną. Zasady te dotyczą nie tylko relacji dorosły – dziecko, ale również relacji pomiędzy dziećmi (Załącznik 5).

1. Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim

1. Wszystkie spotkania z dziećmi na terenie parafii powinny być organizowane w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych.
2. Nie można przebywać z dzieckiem sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie (zalecane powiadomienie rodziców lub przełożonego) i w warunkach odizolowanych. Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zatroszczyć się o transparentność (np. przeszkłone lub uchylone drzwi pomieszczenia, które nie mogą być zamknięte na klucz, obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, powiadomienie innych osób o spotkaniu itp.). Indywidualnych spotkań z dziećmi nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać. Spotkania takie nie powinny odbywać się w późnych godzinach wieczornych (po godz. 20.00 lub nocą).
3. Dzieci nie mogą przebywać w parafialnych pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica lub opiekuna prawnego. Nie powinny też towarzyszyć duszpasterzom w miejscach lub w sprawach niezwiązanych ze sprawowaniem posługi lub formacją.
4. Dzieci powinny zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej. Podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych ani przyjmować ich w obecności dzieci.
5. Dzieci na terenie parafii nie mogą przebywać pod wyłączną opieką innego dziecka, chyba że inaczej stanowią regulaminy i zasady formacji religijnych ruchów, stowarzyszeń i organizacji, np. Ruchu Światło-Życie, KSM, ZHR; w tym wypadku ostatecznie odpowiedzialność spoczywa zawsze na dorosłych opiekunach, dlatego powinni oni być w pobliżu, nie można nigdy dzieci pozostawić samych w pomieszczeniach parafialnych.
6. Zakazuje się przewożenia dzieci prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę, bez wiedzy i wyraźnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych.
7. Niestosowne jest skracanie dystansu przez przechodzenie na „ty” osoby dorosłej z dzieckiem.
8. W prywatne życie dziecka wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.
9. W przypadku konieczności podjęcia rozmów na temat seksualności należy wykazać się delikatnością i roztropnie rozemnać, czy takiej rozmowy nie powinien przeprowadzić specjalista.
10. W obecności dzieci nie wolno wypowiadać treści i żartów o podtekście seksualnym. Zabronione jest prezentowanie dzieciom treści obscenicznych, erotycznych, pornograficznych lub mających podtekst seksualny, zawierających sceny brutalnej przemocy bądź nieodpowiednich do wieku i wrażliwości odbiorców w jakikolwiek sposób i za pomocą jakiegokolwiek urządzenia.
11. Niedozwolone jest stosowanie przemocy fizycznej oraz psychicznej, takiej jak: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, dokuczanie, szykanowanie, znęcanie się itp., zarówno w bezpośrednich kontaktach, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.
12. Niedopuszczalne są wszelkiego rodzaju nadużycia duchowe (w obszarze spowiedzi, poradnictwa itp.).
13. Każdy przypadek przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej) czy seksualnej pomiędzy dziećmi wymaga natychmiastowej reakcji ze strony opiekunów.
14. Nie wolno dotykać dzieci wbrew ich woli ani w sposób nieadekwatny do relacji duszpasterskich lub wychowawczych.

2. Zachowania niedozwolone wobec dzieci

1. Kontakty osób dorosłych zaangażowanych w duszpasterstwo parafialne z dziećmi nie mogą łamać obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszystkie dzieci mają być sprawiedliwie traktowane.

2. Zabronione jest dyskryminowanie dzieci ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności.
3. Zabroniona jest jakakolwiek forma przemocy fizycznej wobec dziecka, np. taka jak: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, ograniczenie swobody ruchu, szczypanie, klapsy, pociąganie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.
4. Zabronione jest stosowanie przemocy psychicznej wobec dziecka, np. takiej jak:
 1.
 - o izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu dziecka w grupie,
 - o stygmatyzowanie dzieci z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
 - o wyszydzanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
 - o nadmierne, wygórowane wymagania, zastraszanie dzieci, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do win,
 - o agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych;
 - o umieszczanie obraźliwych, ośmieszających dzieci rysunków, zdjęć i filmów;
 - o rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających dziecko materiałów,
 - o cyberstalking – śledzenie w sieci poczynąń dziecka i upublicznianie ich.
5. Zabronione jest używanie naruszających godność dziecka wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej w tym:
 1.
 - o komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym; dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
 - o wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów, cmokania, itp.
 - o wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,
 - o publikowanie prywatnych zdjęć lub innych informacji o dziecku i jego rodzinie w osobistych mediach społecznościowych, np. facebooku, bez zgody zainteresowanych stron,
 - o zamieszczanie komentarzy i udostępnianie zdjęć w mediach społecznościowych, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście erotycznym, które mogłyby dziecku wyrządzić krzywdę.
6. Zabronione jest naruszanie nietykalności osobistej dziecka – obmacywanie, mocne i zamykające uściski, uniemożliwiające przerwanie kontaktu, klepanie po pośladkach, udach, kolanach, głowie, dotykane, głaskanie, dotykane piersi, pośladków, genitaliów i ich okolic (choćby przez bieliznę lub odzież); łaskotanie lub mocowanie się w dużej bliskości cielesnej, masaże, sadzanie na kolanach, kładzenie się lub spanie obok, ocieranie się, pocałunki.
7. Zabronione jest zmuszanie dziecka do odbycia jakiejkolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
8. Zabronione jest angażowanie się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
9. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie ucznia zapewnia obecność innej osoby dorosłej lub na życzenie dziecka innego dziecka.
10. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1) obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.
11. Nie wolno robić zdjęć lub filmować dzieci bez ich zgody i zgody ich rodziców. Nie wolno upubliczniać zdjęć, filmów z udziałem dzieci bez pisemnej zgody ich rodziców lub opiekunów prawnych, z wyjątkiem zdjęć dużych grup w miejscach publicznych w związku z informowaniem o wydarzeniach.
12. Zabrania się częstowania dzieci tytoniem, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, posiadania środków niedozwolonych przez prawo. Nie wolno również tolerować ich posiadania oraz zażywania przez dzieci.
3. **Zasady ochrony dotyczące wyjazdów**
 1. Zachęca się do pełnej transparentności w organizowaniu spotkań z dziećmi. Na początku roku formacyjnego w parafii należy:
 - o zapoznać rodziców lub opiekunów prawnych dzieci z harmonogramem prowadzonych spotkań;
 - o zadbać o wyrażenie przez nich zgody w formie pisemnej na udział w spotkaniach;
 - o ustalić zasady odbioru dzieci.
 2. Wszystkie formy zorganizowanego czasu, a w sposób szczególny wypoczynku dzieci powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
 3. Na wyjazdy grupowe należy uzyskać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych, po uprzednim zapoznaniu ich z ramowym planem działania i zasadami jego organizacji (regulaminem). Podczas wyjazdu rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem.
 4. Podczas wyjazdów parafialnych opiekunowie nie powinni nocować w tym samym pomieszczeniu co podopieczni. W sytuacji szczególnej, wymagającej od opiekuna pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie zawiadomić inną osobę dorosłą, kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub

opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe, organizator zawiera informację na ten temat w regulaminie, szczególnie zadbać należy o ochronę dzieci w toaletach, łazienkach, przebieralniach czy szatniach.

4. Zasady ochrony dotyczącej kontaktów przez media oraz udostępniania z Internetu

1. Kontakt z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
2. Dorosły nie nawiązuje kontaktów z dziećmi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie do nich zaproszeń w mediach społecznościowych oraz nie kontaktuje się z nimi poprzez kanały komunikacji (telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych) bez wyraźnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego na taką formę kontaktu.
3. Dorosły nie zaprasza dziecka przez telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie bez obecności rodzica.
4. Parafie, które zapewniają dzieciom dostęp do Internetu, powinny wdrożyć środki bezpieczeństwa uniemożliwiające dostęp do treści stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Na urządzeniach umożliwiających dostęp do Internetu powinno być zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie filtrujące treści, zaś korzystanie z Internetu powinno być monitorowane przez wyznaczoną osobę przynajmniej w sposób umożliwiający ustalenie: kto, kiedy i z jakich treści korzystał (np. indywidualne konta dla wszystkich użytkowników). Szczegółowe zasady korzystania z Internetu powinny być zawarte w stosownym regulaminie.

5. Zasady chroniące dotyczące wszystkich, również dorosłych

1. Sakrament pokuty i pojednania, a także spotkania związane z towarzyszeniem duchowym powinny odbywać się w miejscach do tego wyznaczonych (konfesjonał lub miejsce osobne, ale widoczne). Jeśli nie można zachować tej zasady (np. w czasie wakacji, pielgrzymki czy przy spowiedzi osoby chorej czy z niepełnosprawnością), należy zadbać o to, by spowiednik i penitent byli dostępni (drzwi pomieszczenia nie mogą być zamknięte na klucz) lub widoczni dla innych osób (np. przeszklenia w drzwiach, uchylone drzwi do pomieszczenia). Niedopuszczalne jest spowiadanie lub tzw. rozmowy duchowe w pokojach prywatnych.
2. Podczas Mszy świętych o uzdrowienie połączonych z modlitwą wstawienniczą należy zadbać o to, aby modlitwa taka odbywała się przy głównym ołtarzu, w miejscach godnych, widocznych, centralnych, a nie w różnych „zaułkach”, przyciemnionych pomieszczeniach itp.
3. Zobowiązania i obietnice księdza, pracownika lub osoby posługującej w parafii, zwłaszcza te, za które uiszczono wynagrodzenie, powinny być udokumentowane w formie pisemnej, a kopia przekazana beneficjentowi.

STANDARD 7

EDUKACJA DZIECI ORAZ OSÓB BEZBRONNYCH W OCHRONIE SWOICH GRANIC

Edukację dzieci i dorosłych powinny prowadzić osoby odpowiednio do tego przygotowane. Powinny one obejmować formację dzieci do reagowania poprzez asertywne zachowanie oraz informowanie odpowiednich osób dorosłych w sytuacjach, w których są świadkami lub doświadczają od dorosłych albo innych dzieci jakiegokolwiek krzywdy (fizycznej, seksualnej, słownej, emocjonalnej itd.), takiej jak np.:

- pozostawianie dzieci bez opieki;
- okazywanie niechcianej czułości;
- próby nawiązywania kontaktu w miejscach odosobnionych;
- epatowanie nagością oraz zapraszanie, zwłaszcza indywidualnie, do miejsc takich jak np. sauna;
- przekraczanie granic nienaruszalności cielesnej; zbyt intensywne dążenie do osobistego kontaktu; infantylnie zachowania opiekunów;
- prowokacja i wciąganie w sytuacje dwuznaczne;
- prezentowanie nieodpowiednich i wulgarnych treści (zwłaszcza materiałów o charakterze erotycznym, pornograficznym, obrazujących przemoc lub w inny sposób przyczyniających się do dyskomfortu);
- nadmierne i indywidualne obdarowywanie prezentami i inne formy faworyzowania;
- brak empatii i wrażliwości na potrzeby dzieci;
- proponowanie, używanie alkoholu lub środków psychoaktywnych itp. lub bycie pod ich wpływem.

STANDARD 8

SZKOLENIE I STAŁE WSPARCIE DLA OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROFILAKTYKĄ

Każdy przełożony w Kościele, osoby uczestniczące w jego misji przez pracę i zaangażowanie duszpasterskie czy pracę z dziećmi i osobami bezbronnymi – powinien posiadać potrzebną wiedzę na temat ochrony dzieci i osób bezbronnych przed przemocą i dzielić się nią z rodzicami i dziećmi.

Zakres szkoleń w temacie ochrony dzieci i osób bezbronnych oraz kto je prowadzi:

1. Wszyscy pracownicy i wolontariusze w parafii otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w parafii – kodeksie zachowań, procedurach związanych z interwencją i zgłoszeniem. Szkolenie może prowadzić jedna z osób z parafialnego Zespołu ds. Prewencji.
2. Pracownicy i wolontariusze pełniący funkcje wychowawcze lub formacyjne dodatkowo otrzymują potrzebną wiedzę dotyczącą:
 - rodzajów przemocy (w tym przemocy rówieśniczej);
 - rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystania seksualnego);
 - strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej);
 - rozmowy z dzieckiem/nastolatkiem/osobą bezbronną na temat krzywdy;
 - rozmowy z dorosłymi (gdy ktoś pracuje z grupą dorosłych) dotyczącą przemocy;
 - zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie;
 - innych zaleceń obowiązujących w danej placówce/miejscu duszpasterskim.

3. Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi powinna otrzymać zaświadczenie o udziale w szkoleniu.
4. Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi co dwa lata uczestniczy w jednodniowym szkoleniu z zakresu prewencji. Treść tych szkoleń przygotowana jest przez osobę odpowiedzialną w diecezji/zakonie za prewencję.
5. Szkolenia prowadzą odpowiednio przygotowane oraz kompetentne w dziedzinie ochrony dzieci i osób bezbronych osoby, które są delegowane przez diecezję/zakon do pełnienia takich zadań.
6. Osoby odpowiedzialne za prewencję w parafii poza wiedzą z pkt. 1 i 2 powinny mieć także wiedzę na temat:
 - budowania systemu prewencji zgodnego z wymogami Kościoła i ustaw państwowych (obecnie tzw. „Ustawa Kamilka” oraz Wytyczne KEP);
 - podstawowych procedur prawnych (kanonicznych i przewidzianych przez KPK);
 - czynników ryzyka i czynników ochronnych;
 - funkcjonowania w środowisku lokalnym placówek pomocowych;
 - procedur ustalonych dla danej parafii.
7. Za szkolenie tych osób odpowiada osoba odpowiedzialna za prewencję w danej diecezji/zakonie. Na szkolenie zaprasza osoby posiadające kompetencje potwierdzone odpowiednim dokumentem.
8. Osoby odpowiedzialne za prewencję w danej parafii uczestniczą raz w roku w spotkaniu odpowiedzialnych.

STANDARD 9

ZAPEWNIENIE JAKOŚCI I CIĄGŁOŚCI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PREWENCJI

1. Dokument zawierający standardy ochrony dzieci i osób bezbronych w parafii aktualizowany jest co dwa lata.
2. Ewaluacja dokumentu dokonywana jest w danej placówce przez proboszcza we współpracy z Zespołem ds. Prewencji, a następnie konsultowana z osobami zaangażowanymi w dusz- pasterstwo parafialne. Następnie jest zatwierdzana przez proboszcza.